

Karel De Feyter

“Charles Joseph Bernard De Feyter werd geboren op 7 april 1890 in Nukerke, een klein dorpje, gelegen halverwege tussen Ronse en Oudenaarde.

Hij stamde ongetwijfeld uit een familie van dorpsnotabelen: vader was geneesheer, en kwam zich in die hoedanigheid in Nukerke vestigen. Daar huwde hij in 1889 met Zoë Van Der Donckt (Molen ten Hove, Pladutsestraat (sic)) uit de aangrenzende gemeente Melden. Uit dit huwelijk zouden acht kinderen voortkomen, drie jongens en vijf meisjes, waarvan Karel de oudste was. Karel zou priester worden. Na zijn priesteropleiding met succes te hebben gevolgd werd hij op 6 juni 1914 te Gent gewijd. Reeds twee weken later begon hij aan zijn eerste herderlijke taak als onderpastoor in de Sint-Martinusparochie te Gijzegem, nu een deelgemeente van Aalst.”

Op 1 augustus 1914 werd hij opgeroepen en gemobiliseerd om dienst te nemen in het Belgisch leger als brancardier. Kort nadien werd hij hulpaalmoezenier. Op vraag van zijn hoofdaalmoezenier werd hij in oktober 1916 gedegradeerd tot brancardier en overgeplaatst naar een andere divisie. Zo kwam hij terecht in het militair hospitaal van Kales (Calais). Hij verbleef er tot het einde van de oorlog.

Met oudejaarsavond 1918 werd hij naar huis gestuurd. Hij keerde terug naar Gijzegem en bleef er tot 20 september 1919. 10 dagen eerder was hij gedemobiliseerd. Hij verhuisde naar Gent maar had er als priester geen bepaalde kerkelijke functie te vervullen. Was het om zijn ijver voor de Vlaamse Beweging? Op 2 december 1922 kreeg hij opnieuw een kerkelijke functie toegewezen als kapelaan van Sint-Jacobs. Op 30 december 1923 nam hij er ontslag en besliste definitief met het priesterschap te breken. De kennismaking met een vrouw lag waarschijnlijk aan de oorsprong. Hij werd dus broodwinnaar en ging werken als kantoorbediende bij de verzekeringsmaatschappij Mercator te Brussel waar hij ook ging wonen. Hij huwde burgerlijk met de 14 jaar jongere Jeannette De Wilde, een huwelijk dat kinderloos zou blijven. Op 20 januari 1927 trad hij in dienst van VOS als bezoldigd secretaris, een functie die hij vervulde tot 30 november 1944. Karel was ondertussen gespecialiseerd in invaliditeitszaken en bouwde binnen de VOS een “Dienst voor Bijstand” uit. Zijn uitstekende juridische kennis ter zake bezorgde hem vanaf de jaren 30 een grote reputatie.

“Het was hij die wellicht tientallen wetsvoorstellen ter verbetering van de stoffelijke belangenbehartiging der oud-strijders bestudeerde en technisch in elkaar zette ...” In dit kader onderhandelde hij meermaals met de ministers of hun afgevaardigden. In 1933 nam zijn machtspositie binnen DE VOS nog sterk toe.

“Naast zijn medewerking aan de verschillende Vlaamse acties die door DE VOS op het getouw werden gezet, heeft hij steeds gepleit voor een inhoudelijke verbreding van de Vlaamse Beweging en een eensgezinde samenwerking met de andere Vlaamse (cultuur)-verenigingen. Onder zijn impuls werden jaren nadien met succes massale Vlaamse acties georganiseerd. “Samen bereikten zij o.m. een overwinning in 1937 inzake amnestie, waarvoor Karel De Feyter trouwens, samen met andere vertegenwoordigers van oud-strijders, door de Koning werd ontvangen.”

Hij was meer en meer antimilitaristisch ingesteld en stond voor een politiek van zelfstandige neutraliteit tegenover Frankrijk. Namens VOS woonde hij talrijke internationale congressen bij in binnen- en buitenland over bewapening, antimilitarisme en pacifisme. De Feyter werd lid van de Belgische Unie van de Volkerenbond. In zijn functie bleef hij goede contacten onderhouden met vooraanstaanden die het land bestuurden. Hij had goede relaties met het Hof, met Minister August De Schrijver, Hendrik De Man ...

En toen kwam mei 1940.

We laten even Ivo Coninx aan het woord die in augustus 2019 het volgende liet optekenen. ” *VOS werd besmeurd in de Tweede Wereldoorlog. Op 9 augustus 1940 koos algemeen voorzitter Gremain Lefever resoluut voor de nieuwe orde. Die wending werd verdedigd in het eerste bezettingsnummer van De VOS en werd later herhaaldelijk bevestigd. Toen de Duitsers verdreven werden, kreeg VOS de rekening gepresenteerd. Honderden plaatselijke leiders werden aangehouden en verschenen voor de rechter. Algemeen secretaris Karel De Feyter, met zijn sleutelrol in de organisatie van de Vlaamse wacht (VOS rekruteerde voor de hulppolitie), werd ter dood veroordeeld in 1945 terechtgesteld. In 1945 werd VOS voortgezet door leden die niet betrokken waren in de collaboratie.* ”

De Feyter behoorde niet tot een politieke groepering en deed verder alsof er geen bezetting bestond. Zijn politieke gevoelens gingen steeds “ in de zin van nationale samenhang en een sociale rechtvaardigheid met als bindmiddel de kristelijke naastenliefde”. Af en toe deden er zich strubbelingen voor met de Duitse bezetter. In april 1941 kwam de kat op de koord. De Feyter en Lefever (schepen en later burgemeester van Gent) werden ontboden bij de Militärverwaltungschef. De Duitse overheid legde uit dat “er maatregelen moesten worden getroffen om zekere objectieven van vitaal belang voor de burgerbevolking te doen bewaken.” Na vele besprekingen werden dan maar de modaliteiten op papier gezet en werd er besloten de Vlaamse Wacht op te richten waarvan de leden enkel mochten de bewaking op zich nemen van de burgerlijke doelen. De Duitsers misbruikten, tegen de zin van De Feyter, soms de Vlaamse Wacht om hun eigen installaties te laten bewaken.

Op 10 november liet een verzetsman, Arthur Sine, De Feyter oppakken en liet hem overbrengen naar de Staatsveiligheid. Valse getuigenissen werden vlug gevonden bij twee oud-strijders van twee concurrerende Belgicistische oud-strijdersbonden. Op 15 november 1944 werd Karel definitief aangehouden en van alles beschuldigd. Het juridisch apparaat bracht niet het minste begrip op voor zijn stellingen. Hij verdedigde zich met alle middelen: verzet bij de Krijgsraad, beroep bij het Krijgshof, naar het Hof van Verbreking en tenslotte was er nog een genadeverzoek, ingediend door Edward Clottens.

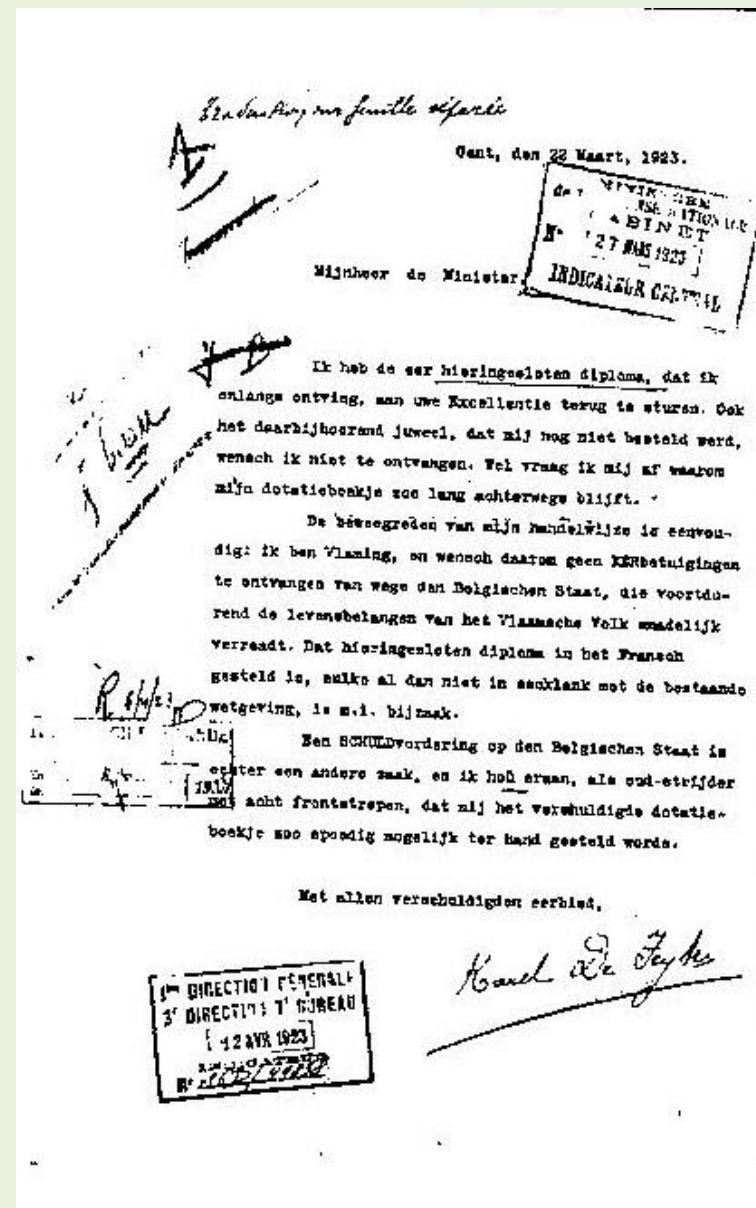
“Het mocht allemaal niet baten: ”men” wilde De Feyter “hebben” en hij werd dan ook in al deze processen ter dood veroordeeld. Op 25 september 1945 werd hij terecht gesteld in Sint-Gilles. Zijn uitroep vóór het vuurpeloton “**Voor Vlaanderen! Vuur!**” liet een diepe indruk na.”

Zie daar wat een brave en intelligente Nukerkenaar is overkomen!

Gegevens uit het artikel van Peter Lemmens De VOS nr 6, 46 jrg 6.4.90

Anekdote

In de periode dat dokter De Feyter in Nukerke instond voor het welzijn van de mensen reed hij met de fiets rond om al eens een huisbezoek te doen. Naar men zegt had de dokter een bel op de fiets om af en toe te bellen als hij een woning of een gehucht naderde. Zo wisten de bewoners dat de dokter in de buurt was en konden ze hem desnoods vragen op een huisbezoek. Op een dag leidde de dokter een moeilijke bevalling waarbij de moeder én het kind het leven lieten. Men herinnert zich nog dat korte tijd nadien het hart van de dokter het begaf.

PALEIS TE BRUSSEL
HUIS VAN DEN PRINS-REGENT

N° 838 /G

Den 23 JUNI 1945

Het Kabinetshoofd van den Prins-Regent
brengt ter kennis van Mijnheer
Clottens
dat het verzoek om gratie, hetwelk hij
ten gunste van Mr. Karel De Feyter
den 23de Juni 1945 tot Zijn Koninklijke
Hoogheid gericht heeft, ingevolge Zijn
bevel, aan het Ministerie van Justitie
overgemaakt werd.

Nom: De Feyter
Prénoms: Charles, Joseph
Bennas
Grade: aalmoezner
Position: C.C. V.I.C.
N° 3373
de la Matricule de la division du Service
Signature du titulaire: Ch. De Feyter
Signature du C^o de la division ou du Service: J. Van Baulant

Document : archief VOS. Ontvangstbewijs voor het gratieverzoek voor Karel De Feyter.

Rechts: Charles de Feyter als aalmoezenier in het Belgisch leger tijdens WO-I.